

Henriksson, Nils
Tel: 010-698 11 41
Nils.henriksson@naturvardsverket.se

BESLUT
2016-01-21 Ärendenr:
NV-00333-16

Idre nya sameby

Överklagande av Länsstyrelsens i Dalarnas län beslut om skyddsjakt efter varg inom Idre nya sameby, länsstyrelsens dnr 218-14238-2015

Beslut

Naturvårdsverket avslår överklagandet.

Bakgrund

Länsstyrelsen i Dalarnas län beslutade den 28 december 2015 att avslå Idre nya samebys ansökan om skyddsjakt efter varg i samebyns åretruntmarker och vinterbetesmarker i Älvdalens kommun. Länsstyrelsen motiverade sitt beslut bl.a. enligt följande. Länsstyrelsen har inte kunnat dokumentera att någon stationär varg uppehåller sig i renskötselområdet i norra Dalarna sedan en sådan avlivades genom skyddsjakt i december 2014. Under sommaren/hösten 2015 har sex DNA-prover från renskötselområdet analyserats. Två av dessa prover, insamlade i juli respektive november 2015, gav inget resultat. Fyra prover som samlades i december 2015 visade sig komma från den invandrade varg som upptäcktes i Jämtland i november och senare påträffades illegalt dödad i Trysil i Norge. Sökanden har hänvisat till direkta och indirekta skador orsakade av varg under en längre tid. Det är oklart om det rör sig om samma eller olika vargar och det är även oklart vilken/vilka vargindivider som nu befinner sig i området.

Idre nya sameby överklagar beslutet och yrkar att skyddsjakt tillåts efter den varg som befinner sig inom samebys betesområde. Samebyn anför bl.a. följande. Veckan efter midsommar 2015 gjorde två personer synobservationer av varg inom samebys åretruntmarker. Under hela sommaren och hösten har samebyn hittat vargdödade renar och även avlivat flera renar som har haft typiska vargskador. Höstens arbete har försvårats pga. att en varg vid upprepade gånger skingrat renhjorden – vid ett tillfälle hade samebyn samlat ca xx renar inför slakt, vilket kostade mycket pengar och personresurser, men dagen efter

var hela hjorden splittrad över ett stort område och endast xx renar hittades. Trots avsaknad av spårsnö vid tillfället går det med ganska stor säkerhet att säga att det var vargen som splittrat dem, eftersom renar inte sprider sig över så stora områden under en natt utan påverkan. Senhöstens arbete har i stort sett omöjliggjorts pga. vargens/vargarnas härjningar – samebyn har bara lyckats slakta en tredjedel av det beräknade slaktuttaget, spridningen på renhjorden är mycket stor och det har inte gått att samla alla renar från sommarbetet för slakt. Samebyn har inte heller kunnat flytta renarna till vinterbetet. Renskötarna har arbetat intensivt med att försöka samla de renar som är kvar på sommarbetet, flytta dem till slakteriet och hinna slakta före jul. Detta har trots den stora insatsen inte hunnits med före juluppehållet, vilket normalt brukar ske. Spårförhållanden har under hösten varit väldigt dåliga till följd av snöbrist, men i slutet av november fanns spårsnö och då upptäcktes vargspår på fyra olika platser. Vid två av dessa platser hittades DNA från samma varg – den finsk-ryska varg som sedan vandrade vidare till Norge och där avlivades – men vid de andra två platserna hade länsstyrelsen för lite personal för att kunna utföra sitt inventeringsuppdrag. Naturbevakarna konstaterade dock att det rörde sig om varg och att det vid ena platsen fanns kraftsmärkningar som bedömdes som revirmärkning. På grund av personalbrist gjordes ingen längre spårning och dagen efter snöade det, varför spårningen inte kunde fullföljas. Det är beklagligt att samebyn drabbas av att länsstyrelsen inte fullgör sitt inventeringsuppdrag och därför fattar beslut på felaktiga grunder. Den varg som samebyn bedömer har funnits i renskötselområdet sedan i midsommar befinner sig fortfarande inom samebyns betesområde – att länsstyrelsen inte dokumenterat någon stationär varg är således fel. Länsstyrelsen fick ett uppdrag för två år sedan att arbeta för att rennäringens förluster till rovdjuren inte ska överskrida tio procent (toleransnivån). Samebyn är kritisk till att länsstyrelsen inte genom handling visar att man börjat arbeta för att nå denna nivå. Länsstyrelsen har siffror på att förlusterna för Idre nya sameby vida överstiger toleransnivån. Rovdjursförekomsten inom sameby medför svårigheter att bedriva en ordnad renskötsel och genom att nu dessutom ha vargar inom området omöjliggörs i stort sett samebyns renskötsel. Skyddsjakten kommer inte att försvåra upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos arten. Eftersom skydds jakt kan beviljas för att förebygga allvarlig skada är det inte nödvändigt att peka ut en specifik vargindivid.

Skäl

Aktuella bestämmelser m.m.

Beslut om skydds jakt efter varg kan fattas med stöd av 23 a och 23 b §§ jaktförordningen. För att skydds jakt ska kunna medges krävs att förutsättningarna i 23 a § jaktförordningen är uppfyllda. Skydds jakt får enligt bestämmelsen meddelas bl.a. för att förhindra allvarlig skada om det inte finns någon annan lämplig lösning och om det inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Enligt 23 b § jaktförordningen får beslut om skydds jakt fattas även om någon skada inte har inträffat om det finns stor sannolikhet för att allvarlig skada kommer att uppstå.

Naturvårdsverkets bedömning

Inledningsvis kan framhållas att Naturvårdsverket har att pröva ärendet utifrån förhållandena vid tiden för länsstyrelsens beslut.

Av länsstyrelsens beslut och av samebyns redogörelse framgår att varg befunnit sig inom samebyns betesområde under andra halvan av år 2015. Emellertid har endast en varg identifierats genom DNA-analys; nämligen den invandrade varg som dödades i Norge i december 2015. Utifrån tillgängligt underlag går det därför enligt Naturvårdsverkets mening inte att med tillräcklig säkerhet bedöma om det vid tiden för länsstyrelsens beslut uppehöll sig varg inom samebyns betesområde. Naturvårdsverket anser därför att det vid tiden för länsstyrelsens beslut inte förelåg en tillräckligt stor sannolikhet för allvarliga skador för att motivera en skydds jakt. Länsstyrelsen har således haft fog för sitt beslut och överklagandet ska därmed avslås.

Detta beslut får enligt 58 § 1 jaktförordningen inte överklagas.

Enligt Högsta förvaltningsdomstolens beslut den 18 december 2015 i mål nr 312-15 står emellertid överklagandeförbudet i 58 § 1 jaktförordningen i strid med unionsrätten såvitt gäller beslut om jakt efter en art som skyddas av Direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (art- och habitatdirektivet). För anvisning om hur man överklagar, se bilaga till beslutet.

Beslut i detta ärende har fattats av sektionschefen Gunilla Ewing Skotnicka. Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit vilthandläggaren Per Risberg samt juristen Nils Henriksson, den sistnämnde föredragande.

För Naturvårdsverket

Gunilla Ewing Skotnicka

Nils Henriksson

Kopia till:
- Länsstyrelsen i Dalarnas län

Var ska beslutet överklagas?

Naturvårdsverkets beslut kan överklagas hos Förvaltningsrätten i Falun.

Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Naturvårdsverket.

Adressen framgår av beslutet. Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar Naturvårdsverket överklagandet och handlingarna till förvaltningsrätten.

När ska beslutet senast överklagas?

Överklagandet ska ha kommit in till Naturvårdsverket **inom tre veckor** från den dag Ni fick del av beslutet.

Vad ska överklagandet innehålla?

Överklagandet ska vara skriftligt och det ska vara undertecknat.

I skrivelsen ska Ni ange:

Ert namn, adress, personnummer/organisationsnummer och telefonnummer,

vilket beslut som Ni överklagar t.ex. genom att ange beslutsdatum och ärendenummer,

hur Ni anser att Naturvårdsverkets beslut ska ändras och varför det ska ändras samt

om det finns motparter i ärendet bör Ni ange deras namn, adress och telefonnummer.